

--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Student Number

2009 PUBLIC EXAMINATION

Serbian

Continuers Level

Tuesday 20 October: 2 pm Eastern Standard Time

Reading Time: 10 minutes

Working Time: 2 hours and 50 minutes

- *You have 10 minutes to read all the papers and to familiarise yourself with the requirements of the questions. You MUST NOT write during this time.*
- *Monolingual and/or bilingual printed dictionaries may be consulted during the reading time and also during the examination.*

Section 1: Listening and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 50 minutes for Section 1.
2. Write all your answers to the questions in Section 1 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in SERBIAN.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Part A**20 marks****Attempt Questions 1–4**

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information and convey the information accurately and appropriately*
-

You will hear FOUR texts. Each text will be played twice. There will be a short break between the first and second playings in which you may make notes.

Listen carefully to each text and then answer the questions in ENGLISH.

Text 1

1. Why might parents of school children be interested in going to the St Sava club on Saturday?

2

You may
make notes in
this space.

Text 2

2. (a) Why has Marica rung Dejan?

- (A) To cancel a birthday party ☐
- (B) To apologise for rejecting him ☐
- (C) To invite him to go to the cinema ☐
- (D) To thank him for being there for her ☐

(b) Why is Dejan justified in feeling upset?

1

You may
make notes in
this space.

4

Text 3

3. Compare Snezana's and Marko's attitudes towards the defeat of their favourite soccer team.

5

You may
make notes in
this space.

4. (a) What has prompted this conversation?

You may
make notes in
this space.

- (b) Describe the personality of the mother and the nature of her relationship with her son.

6

[illegible]

Attempt Questions 5–6

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information*
- *convey the information accurately and appropriately*

Listen carefully to each text and then answer the questions in SERBIAN.

4

[illegible]

L

6. (a) How justified is the employer's decision to sack Branko?

[illegible]

(b) Where is this conversation taking place?

Где се дешава овај разговор?

- (A) У кафићу ☐
- (B) У кантини ☐
- (C) У продавници одеће ☐
- (D) У фризерском салону ☐

5

You may
make notes in
this space.

1

End of Section 1

BLANK PAGE

--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Student Number

2009 PUBLIC EXAMINATION

Serbian

Continuers Level

Section 2: Reading and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 1 hour and 15 minutes for Section 2.
2. Write all your answers to the questions in Section 2 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in SERBIAN.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Part A**20 marks****Attempt Questions 7–8**

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and/or specific aspects of texts, by, for example, comparing, contrasting, summarising, or evaluating, and convey the information accurately and appropriately*

7. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Драги дневниче!

Ово је крај света! Не једем. Не спавам. Синоћ сам родитељима рекао да не желим да студирам и да хоћу да нађем посао и стан. Мама и тата су ме увек учили како је важно стајати на властитим ногама. Мислио сам да ће бити поносни што сам коначно послушао њихов савет.

Када сам им саопштио одлуку - ТАЈАЦ. Неверица на њиховим лицима. Кренуле су оптужбе и пребацивања: "Драгане, шта ће свет да каже? Како можеш тако нешто да нам учиниш? Зар се нисмо довољно жртвовали да би могао да живиш као у рају?"

Потпуно сам изгубљен. Ово је МОЈ живот! Имам 18 година! Нема спавања, нема јела, нема живота... Мој живот или моја породица? Шта да радим? Шта да радим?

Question 7 continues on page 3

(a) Explain what has just happened to Dragan.

2

- 5

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

L

8. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Бунтовници са разлогом

Поводом изласка њене књиге "Бунтовници са разлогом" разговарали смо са психологом, Горданом Савић, стручњаком за проблеме младих.

- Зашто "бунтовници са разлогом"?
- За младе, а и за њихове родитеље пут до независности може да буде врло стресан. Обе стране праве грешке и најтеже је наћи "златну средину".
- Како то мислите?
- Ја мислим да ни родитељи ни деца не разумеју важност свог односа и како се он мења. У очима родитеља дете, по правилу, остаје дете. Како време пролази, обоје одрастају односно старе, али разлика у годинама се не мења. Осим у теорији, родитељи скоро никада не доживљавају своје одрасло дете као зрелу и самосталну особу. С друге стране, потреба младих за самосталношћу је нормалан део одрастања. Сасвим је природно да млади желе авантуру и да пробају нове, узбудљиве ствари. Осећају потребу да живе свој живот заснован на сопственом избору. Да би се осамосталили, они треба да сами открију шта је добро за њих. За очекивати је да чезну за слободом, да могу да раде шта год желе и зато се одселе од родитеља. Такође очекују да родитељи поштују њихове одлуке и изборе. Побуна против ауторитета је уобичајена појава.
- Шта родитељи могу у том случају да ураде?
- Ако је дете решило да са 18 година напусти дом, родитељи га не могу спречити. Родитељи би требало да покушају да избегну конфронтацију. Било би боље да покушају да боље разумеју једни друге пре него што се дете исели јер ће једино тако одржати добар однос у будућности. Разумевање такође може помоћи да се избегну несмотрене одлуке. Ово је тежак тренутак за родитеље јер се природа њиховог односа са дететом мења, али љубав остаје. Препоручује се окретање себи и стварима које нису могли да учине јер су им деца била мала. Најбоље би било дати подршку тако што ће се помоћи детету око практичних ствари. Не треба заборавити да је потреба младих да се осамостале а да је дужност родитеља да им у томе помогну.

Question 8 continues on page 5

Question 8 (continued)

(a) What is the purpose of this article?

2

(b) What does Ms Savic mean by the 'golden mean'?

5

(c) What specific advice would the psychologist give Dragan's parents?

6

End of Question 8

Part B**10 marks****Attempt Question 9**

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of a text by identifying, analysing, and responding to information*
- *convey information coherently (structure, sequence, accuracy and variety of vocabulary and sentence structure) and appropriately (relevance, use of conventions of the text type)*

9. Read the text and then answer in 150–200 words in SERBIAN the question that follows.

Драги уредниче,

Када сам недавно купио нови BMW нисам ни слутио да ће ми се остварење дугогодишњег сна претворити у ноћну мору. Чим га се мој драги син дочепао, више не излази из њега. Ставио му је широке гуме, уградио стерео уређаје и звучнике од 1000 вати. Диско на точковима и тортура за комшилук. Чујем га на километре пре него што стигне кући. Ја никако да дођем на ред да га провозам. Питам се за кога сам га купио, за себе или свога сина?

Није да га не разумем. У његовим годинама је такав ауто за мене био недостижан сан. Зато сам га пустио да проживи делић мога сна. А он је ауто дословно присвојио.

Да ли да му одузмем ауто? Зар не види моје незадовољство? Када оде у вечерње авантуре са својим друштвом мајка и ја не можемо да спавамо и са страхом ишчекујемо његов повратак кући.

Забринути родитељ

Write a letter to the editor expressing your opinion on the issues raised in this letter.

Напишите писмо уреднику у коме ћете изразити ваше мишљење у вези с горе поменутим проблемима.

You may make notes in this space.

Serbian Continuers Level

Question 9

[illegible]

[illegible]

L

--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Student Number

2009 PUBLIC EXAMINATION

Serbian

Continuers Level

Section 3: Writing in Serbian (15 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 45 minutes for Section 3.
2. Write your answer to a question from Section 3 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ONE question in SERBIAN.
4. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
5. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Total marks – 15**Attempt ONE question from Questions 10–12**

When judging performance in this section, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates:

- *relevance and depth of treatment of ideas, information, or opinions*
 - *accuracy and range of vocabulary and sentence structures*
 - *the capacity to structure and sequence response and capacity to use conventions of the text type*
-

Answer ONE question from this section in 200–250 words in SERBIAN.

- 10.** You are a famous person of Serbian background. You have been awarded a prize for a significant achievement in art, literature, science or sports. Write the text of your acceptance speech.

Ви сте славна особа српског порекла. Добили сте награду за неко Ваше значајно дело из уметности, књижевности, науке и спорта. Напишите текст пригодног говора.

- 11.** You are a cadet journalist. As your first assignment you have been asked to write an article about Serbia for *A Teenager's Guide to Europe*. In your article you recommend the places teenagers should visit in Serbia. Write the article.

Ви сте новинар почетник. Као Ваш први задатак добили сте да напишете прилог за "Водич за тинејџере кроз Европу". У вашем чланку о Србији Ви препоручујете места која млади треба да посете. Напишите прилог.

- 12.** Recently you saw the worst movie you have ever seen. Write a review of the movie for your school magazine.

Недавно сте гледали најлошији филм у вашем животу. Напишите критику тог филма за школски магазин.

You may make notes in this space.

Question Number:

[illegible]

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

BLANK PAGE

BLANK PAGE

BLANK PAGE

2009 PUBLIC EXAMINATION

Serbian

Continuers Level

Section 1: Listening and Responding

Transcript

Section 1, Part A

Text 1

Имате дете школског узраста? Не разумете се у аустралијски систем образовања? Слабо говорите енглески?

Имамо решење за вас! Дођите у суботу у 4 после подне у српски клуб "Свети Сава". Гости су представници министарства образовања који ће да одговарају на ваша питања.

Клуб је обезбедио преводиоце. Дођите да, уз кафу и колаче, у пријатној атмосфери нашег клуба одлучите о будућности своје деце.

Text 2

Марица: Ђао, Дејане! Шта радиш?

Дејан: Ма, ништа, Марице. Погледај време, шта бих могао да радим него да будем код куће и да кукам.

Марица: Ма да, киша лије већ данима. Слушај, 'ајмо у биоскоп?

Дејан: Чекај, чекај, зар те ја нисам још јуче то исто питао, а рекла си да имаш нешто друго да радиш? Прославу рођендана, мислим...

Марица: Тачно. Требала је да буде у парку, али је одложена због лошег времена. То су ми јавили пре пет минута.

Дејан: Аха, сада ти се чини да је бити са мном добра идеја, зар не?

Марица: Извини, Дејане, јуче нисам могла да прихватим јер сам се за рођенданску прославу одавно договорила.

Дејан: Ма, није то. Ти ми ово стално радиш. Зовеш ме само у последњем тренутку када си очајна и када немаш кога другог да зовеш. Шта мислиш како се ја осећам?

Марица: Ма, хајде, ми смо најбољи пријатељи. Зар не могу на тебе увек да рачунам?

Дејан: Ми смо пријатељи само када немаш шта друго да радиш и када ти треба моја услуга.

Марица: И ти стварно нећеш да идеш?

Дејан: Не. Видимо се други пут.

Марица: Е, па хвала.

Text 3

- Снежана: Шта је, Марко? Делујеш ми нерасположено.
- Марко: Како и не бих, Снежана. Зар не знаш да нам је Звезда изгубила?
- Снежана: Како да не знам. Ја сам то већ преболела. Па зар ти још увек ниси дошао себи?
- Марко: Кажи ми како? Знаш ли ти шта значи изгубити на властитом терену са 3:0 од последњег на табели?
- Снежана: То се дешава сваком клубу. Зар мислиш да је Звезда претплаћена само на победе?
- Марко: Како можеш тако да говориш? Мислио сам да волиш Звезду.
- Снежана: Волим, можда више него ти, али не на твој начин. Ево, унапред знам шта ћеш рећи: Звезда је била боља, али је судија крив што је изгубила утакмицу.
- Марко: Како знаш? Па, судија је био њихов дванаести играч. И слепац би видео да су нам дали гол из чистог офсајда, а поклонио им је пенал који није постојао.
- Снежана: Немој тако. Видео си и сам како су се Звездине звезде шетале по терену оловних ногу мислећи да ће лопта сама ући у гол.
- Марко: Снежана, па они су техничари, а не снагатори.
- Снежана: Марко, буди мало објективнији. Мислим да их је тренер требао да замени млађим играчима жељним афирмације.
- Марко: А ја бих и судију заменио.

Text 4

- Син: Мама, директор Џонс те опет позвао на разговор.
- Мајка: Тај човек ми стварно не да мира. Шта сада хоће?
- Син: Знаш, мама, увек исте ствари: униформа, кашњење, причање на часу...
- Мајка: Боље би му било да ради свој посао за који је плаћен него што те малтретира због ситница.
- Син: То и ја мислим. Ти знаш да не волим да носим ципеле у школу. Жуљају ме. А када обучем патике, кажу: морам да поштујем школска правила и одмах казна.
- Мајка: Због тесних ципела...Стварно је то окрутно. Могу мислити како се осећаш.
- Син: Хвала ти, мама. Знао сам да ћеш ме разумети. Онда, кашњење у школу. То зависи од тебе. Ти ме свако јутро возиш у школу.
- Мајка: Знам, сине мој. Није лепо да тебе кажњавају због моје неорганизованости.
- Син: Онда, кажу да превише причам на часу.
- Мајка: Знају ли они какви смо ми? Ми волимо много да причамо. И шта ако мало више причаш? Боље је и то него да сви ћутите као мумије.
- Син: Чим проговорим опомена, а за три опомене казна.
- Мајка: Страшно! Да ли се тако наставници односе према другим ученицима?
- Син: Ма, какви! Узели су ме на зуб. Не знам због чега.
- Мајка: Е, ово прелази сваку меру.
- Син: То није све. Кад бих ти све причао...
- Мајка: О, боже! Шта да радим? Има ли ко да ми помогне?
- Син: Зашто теби, мама, кад се о мени ради?
- Мајка: Не знам како да решим све ове проблеме. Стално се понављају.
- Син: Немој да се превише бринеш. Није све баш тако лоше.
- Мајка: Ја сам крива за све то. Не знам где сам погрешила. Можда је требало више времена да посветим теби.

Section 1, Part B

Text 5

Ја сам Мира Бобић и ово је мој коментар за ову недељу.

Већ месецима пратим по штампи и телевизији дебату о обележавању генетски модификоване хране и згрожена сам. Ово не говорим само као новинар него и као обичан грађанин и родитељ. Ужаснута сам чињеницом да политичари уопште расправљају о томе да ли треба да се уведе обавезно обележавање генетски модификоване хране. Зар мисле да ћемо да купујемо "мачку у цаку? Зар мисле да не заслужујемо да знамо шта једемо, а пре свега шта дајемо својој деци да једу? Оправдавају се да би то било превише скупо.

Заиста сам разочарана да само мисле на паре, а не на животе наше деце. Па већ је доказано да та храна може да изазове алергију. Зар треба да неко да умре пре него што они промене мишљење? Врло сам забринута што нити политичари нити луди научници не размишљају о планети и штети коју јој оваквим експериментима наносимо. Кога је то брига? Важно је да су велике корпорације које дају финансијску подршку и политичарима и научницима задовољне.

Е, не може више тако! Ако већ хоће да произведу таку врсту хране, онда се то мора обележити на производу. Позивам вас да потпишете петицију у којој се тражи обавезно обележавање такве хране.

Text 6

- Бранко: Шефице, дивно вам стоји ваша нова фризура.
- Шефица: Бранко, престани с тим. Желела бих са тобом озбиљно да разговарам.
- Бранко: Да погађам: премештај на боље радно место?
- Шефица: Штаааа?
- Бранко: Повећање плате?
- Шефица: Бранко, Бранко... У ком ти то свету живиш?
- Бранко: Па шта је онда? Пожурите да не закасним на доручак у кантину.
- Шефица: Бранко, зар ниси приметио да нисам задовољна твојим радом?
- Бранко: Стварно? Је ли то зато што касним по неколико минута на посао? Нисам ја крив што је гужва у саобраћају.
- Шефица: Ти добро знаш да морамо почети тачно у девет.
- Бранко: Да, али шта ја ту могу. Знате да волим ноћни живот, а ујутро ми није лако да устанем. А нисам ни једини који касни.
- Шефица: Да је бар само то. Погледај се на шта личиш. Увуци кошуљу. Шта ће ти тако дебео ланац око врата?
- Бранко: Свиђа ми се.
- Шефица: Нећу то да видим на послу. Скидај то.
- Бранко: Не пада ми на памет.
- Шефица: Приметила сам и да се често свађаш са муштеријама.
- Бранко: Није тачно. Јесте ли ме икада видели да се свађам са девојкама?
- Шефица: Морам признати, ако су младе и лепе, нисам. Њима се удвараш, а то није дозвољено на послу. Али, како се односиш према осталим? Зар и они не заслужују љубазну послугу?
- Бранко: Остали? Стално ме узнемиравају досадним питањима. Само што не затраже да их кафом послужим.
- Шефица: Бранко, ми морамо да се боримо за сваку муштерију, а ти ми их растерујеш.
- Бранко: Ја растерујем муштерије?? Па све оне девојке долазе због мене, а не због куповине ове демодиране одеће.
- Шефица: У томе и јесте проблем. Оне долазе да тебе гледају, а не да купују. А ми живимо од продаје.
- Бранко: Да није мене, нико не би ни ушао у ову радњу.
- Шефица: У реду, Казанова. Да скратимо причу. Немој од сутра да долазиш на посао.